

VRAK-info

2007 – nummer 4

december 2007 ; januari - februari 2008
(driemaandelijks)

VRAK-rekening: 001-1281217-20
v.u.: Jan Hellebaut, Patriottenstraat 27, 2600 Berchem

Geen geld voor geweld

VRAK – Aktie VRedesbelasting Patriottenstraat 27, 2600 Berchem

Tel.: 03/281 68 39; GSM 0499/138855; Fax: 03/281 68 79;
E-mail: www.vrak.be

Lid van

Bezoek uit Colombia

Militarisering, rekrutering en gewetensbezwaarden

Van 8 tot 15 november waren Milena Romero en Lucas Pardo, twee gewetensbezwaarde jongeren uit Colombia, op bezoek in België in het kader van een Europese rondreis om de aandacht te trekken op de gedwongen rekrutering van jongeren door verschillende gewapende groepen in hun land. Ze hadden hier ontmoetingen met OXFAM en de jongerengroep Basta, Broederlijk Delen, Volens, Amnesty Vlaanderen (Gent), de leerlingen van het vijfde en zesde middelbaar van een school in Mechelen, Aktie Vredesbelasting (VRAK) en het Brussels Mennonietencentrum voor Geweldloosheid, EBCO (Europees Bureau voor Gewetensbezwaarden), OIDHACO (Internationaal Bureau voor Mensenrechten - Actie Colombia), Vredesactie, Anarchistisch Centrum (Gent), VVS (Vereniging van Vlaamse Studenten) en diens Franstalige tegenhanger. Het bezoek werd grotendeels gecoördineerd en voor de helft persoonlijk begeleid door VRAK.

Militarisme

De oorlog en het geweld in Colombia van de laatste 50 jaar komt van alle kanten: het regeringsleger, de paramilitairen en de diverse guerrillagroepen. Een aantal mislukte pogingen om tot een vredesproces te komen, de “oorlog tegen terrorisme”, het “Plan Colombia” en het “Plan Patriota” hebben geleid tot een escalatie van het gewapend conflict en een militarisering van de hele Colombiaanse maatschappij. In deze oorlog begaan alle partijen wreedheden en schendingen van de mensenrechten.

De jongeren in Colombia hebben er genoeg van. Genoeg van oorlog en geweld. Genoeg van razzia's waarbij ze op straat worden opgepikt door het regeringsleger, naar een kazerne worden gebracht en onder dwang worden ingelijfd bij het leger. Genoeg van de inspanningen om een “militaire kaart” te bemachtigen die nodig is om een universiteitsdiploma of een arbeidscontract te bekomen.

Milena Romero en Lucas Pardo

Gewetensbezwaarden

Een groeiend aantal jongeren is nu bereid om openlijk de staat het hoofd te bieden en zich gewetensbezwaarde te verklaren. De “vrijheid van geweten” staat in de grondwet vermeld, maar dit artikel heeft geen uitvoerende besluiten, terwijl er wel een wet bestaat die iedere Colombiaan verplicht om legerdienst uit te voeren. Daarom wijzen de rechtbanken systematisch elke klacht van een gewetensbezwaarde af. De Colombiaanse staat past dus de internationale verdragen (o.a. artikel 18 van het BuPo, het International Verdrag van Burgerlijke

en Politieke Rechten) niet toe, alhoewel die door de ondertekening ervan wel kracht van wet hebben. Tegen de praktijken van de guerrillabewegingen kunnen de jongeren niet veel doen, omdat elk contact daarmee een misdaad is in de ogen van de regering.

In 11 steden zijn er nu groepen van gewetensbezwaarden die een Nationale Vergadering van Gewetensbezwaarden (ANOOC) hebben gevormd. De twee bezoekers behoren tot het Actiecollectief van Gewetensbezwaarden (ACOOC) van de hoofdstad Bogotá.

Bescherming en solidariteit

Op 15 mei 2007 is met behulp van War Resisters' International een "kaart voor gewetensbezwaarden" opgemaakt, die een soort "virtuele" internationale bescherming biedt voor jongeren voor het geval ze op straat worden "gerekruteerd". Milena en Lucas hebben die al op zak. Natuurlijk veronderstelt dit dat er een solidariteitsnetwerk ontstaat dat snel reageert bij pogingen tot rekrutering of arrestatie van een gewetensbezwaarde. Hier kunt u bij helpen (zie verder).

ACOOC

Het Actiecollectief van Bogotá heeft een strategie voor geweldloosheid en gewetensvrijheid uitgewerkt om jongeren (jongens en meisjes) en hun omgeving te ondersteunen op diverse terreinen.

Eerst en vooral vormen ze affiniteitsgroepen, bestaande uit jongeren die het risico lopen gerekruteerd te worden en geen militaire kaart hebben. Deze zetten strategieën op om zichzelf en anderen beschermen en uit de greep van de oorlog houden. Ook zetten ze sensibiliseringsacties tegen de militarisering van het land op touw.

In de tweede plaats verlenen ze juridische bijstand aan jongeren die hun militaire dienst niet willen volbrengen, op een illegale wijze gerekruteerd werden of gediscrimineerd worden omdat ze geen militaire kaart hebben. Sommige jongeren kunnen namelijk vrijstelling van militaire dienst krijgen op grond van bestaande bepalingen in de wet (enige zoon, zoon van oorlogsslachtoffer, enz.). Voor andere jongeren organiseert het collectief vorming over jongerenrechten, geweldloosheid, conflicthantering en gewetensbezwaar. Advocaten pluizen de nationale en internationale wetgeving uit om de jongeren te helpen.

Ten derde krijgen de jongeren en hun omgeving (familie, vrienden, school, universiteit) ook psychologische en sociale begeleiding zodat hun zelfvertrouwen en sociaal netwerk groeit.

De vierde activiteit bestaat in het ontwikkelen van economische alternatieven voor de gewetensbezwaarden: zelfbedrukte "vredes-T-shirts" ontwerpen en verkopen, deelnemen aan een netwerk van biologische en ambachtelijke projecten.

Tot slot bouwt het collectief een zeer belangrijk nationaal en internationaal solidariteitsnetwerk van mensen en organisaties op.

Die kunnen

- a) de wereld informeren over de oorlog in Colombia, gewoon door de informatie die af en toe in het Engels en het Spaans wordt rondgestuurd door te mailen of te publiceren in tijdschriften;
- b) politieke druk uitoefenen op nationale en internationale instanties in gevallen van gedwongen rekrutering en geweldpleging tegen gewetensbezwaarden, en op die manier een "schild" voor de gewetensbezwaarden vormen;
- c) de acties en het wel en wee van Colombiaanse gewetensbezwaarden in één van de elf groepen opvolgen en ondersteunen door daarmee een peterschap aan te gaan.

Informatie en steun

Wie meer wil weten, kan terecht op de webstek van War Resisters' International www.wri-irg.org (campagnes > steun aan Colombiaanse gewetensbezwaarden en publicaties > Broken Rifle 74 van 2007: een speciaal nummer over Colombia in het Engels, Spaans, Frans en Duits) en de webstek van Asamblea Nacional de Objetores y Objektoras de Conciencia www.objecioncolombia.org.

Bij VRAK kunt u een Nederlandstalige folder over het ACOOC (een A4, recto/verso) aanvragen die u zelf gemakkelijk kunt fotokopiëren en verspreiden. U kunt zich ook opgeven voor een of meerdere vormen van solidariteit, zoals hierboven beschreven onder a-b-c, door een berichtje in het Nederlands te sturen aan Liesbet Niveau, coöperante van Volens in Bogotá, liesbet74@hotmail.com of in het Engels of Spaans aan objecionbogota@gmail.com.

Dirk Panhuis

Wetsvoorstel ingediend

Gedurende de voorbije maanden hebben VRAK en de Contribuables pour la paix contacten met politici gehad om te praten over de indiening van het wetsvoorstel tot erkenning van het gewetensbezwaar tegen de militaire bestemming van belastinggeld en tot oprichting van een Vredesbelastingfonds. We hebben ook op grond van eerdere gesprekken enkele wijzigingen in de toelichting bij het wetsvoorstel aangebracht.

Ecolo heeft inmiddels tijdens de zomervakantie het initiatief genomen om haar wetsvoorstellen die gedurende de vorige legislatuur niet werden behandeld, opnieuw en ongewijzigd in te dienen. Ecolo heeft dat samen met Groen! gedaan: ze vormen één fractie. In de Kamer werd het voorstel 18 dagen na de verkiezingen, op 28 juni, ingediend en in de Senaat op 8 augustus.

De tekst van de wetsvoorstellen kunt u aanvragen bij VRAK en staat ook op de webstek van de Kamer www.deKamer.be > wetgeving > recente documenten > nr. 284 (chronologische volgorde). Het wetsvoorstel is ingediend door

Wouter De Vriendt (Groen!) en Muriel Gerken (Ecolo) en de andere zes volksvertegenwoordigers van Ecolo; het draagt het nr. 52K0284/001 van 29-10-2007. In de Senaat werd het ingediend door Isabelle Durant (Ecolo), Vera Dua en Freya Piryns (Groen!) en de twee andere senatoren van Ecolo (nr. 4-258/1 van 9-10-2007).

Het wetsvoorstel werd nog nooit zo vlug ingediend! Nog voor er een regering was! Dat bespaart ons werk, maar heeft het nadeel dat er niet verder naar medeondertekenaars uit andere politieke partijen werd gezocht. Dat staat nu bovenaan op ons programma voor de komende maanden. Hoe meer politici uit verschillende partijen het wetsvoorstel steunen of amenderen, hoe meer draagvlak het heeft en hoe meer kans het maakt om goedgekeurd te worden.

Wilt u graag een keer meegaan op bezoek bij een volksvertegenwoordiger of senator gelieve ons secretariaat te contacteren.

Dank bij voorbaat.

♥♥♥♥ **Vrolijke Kerst** ♥♥♥♥

VRAK wenst alle lezers, donateurs, sympathisanten, actievoerders, vrijwilligers, politici, ... een fijn kerstfeest en een gelukkig, vreugdevol en vooral vredevol 2008.

Om het jaar 2007 financieel gelukkig en vreugdevol in peis en vree (d.w.z. zonder achterstand in de betalingen) af te kunnen sluiten, heeft VRAC uw financiële bijdrage hard nodig voor de laatste kosten van het jaar.

Graag zouden we dan ook een bezoekje krijgen van de kerstman. Stuur u hem met een gift naar rekening 001-1281217-20 van de Actie Vredesbelasting?

Naast eenmalige giften van de kerstman zouden we graag meer stortingen via permanente opdrachten ontvangen. Dat garandeert ons meer gemoedsrust en zekerheid.

U kunt ook bij Fortis Bank uw gewone spaarrekening gratis laten omzetten in een krekelspaarrekening. De loketbediende zal u een formuliertje laten invullen ten gunste van Netwerk Vlaanderen waarop u VRAC, project nr. 02/0015, invult. Als u dat nog in december doet, ontvangt VRAC over 2007 en volgende jaren van Fortis, via Netwerk Vlaanderen, een storting waarvan u zelf financieel niets merkt maar waarbij VRAC een mooie commissie ontvangt.

♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥ *Langs deze weg spreken we ook graag onze dankbaarheid uit t.a.v. onze donateurs: dank zij uw voortdurende ondersteuning kunnen we onze werking voortzetten.* ♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥

Jongeren voor jongeren

De Colombiaanse gewetensbezwaarden gingen ook praten met de leerlingen van het vijfde en zesde jaar humane wetenschappen in het Berthoutinstituut in Mechelen. Hun leraar Nederlands, Engels en sociale activiteiten, Roel Verbeeke, stuurde ons het volgende bericht.

Ik wil graag een woordje zeggen over het bezoek van Milena en Lucas aan onze school in Mechelen. Dat is goed verlopen. De twee kwamen heel sympathiek over en wisten onze leerlingen te boeien. (Niet zo eenvoudig: een groep van ongeveer 60 waarvan een deel altijd vlug afgeleid is.) Mooi was het dat zangerige Colombiaanse Spaans live te kunnen horen. Lucas leek wel een jonge Che voor en aantal leerlingen (ze kennen natuurlijk de film en er zijn er die de bekende kop op hun t-shirt dragen). Gelukkig hadden we een vlotte vertaalster in huis. Milena wist zich in het Engels goed uit de slag te trekken, maar ook bij haar klonk de muziek van het Colombiaans nog heel bevallig door. Onze leerlingen herkenden in hen jonge mensen zoals zij zelf zijn en dat was reveleerend voor hen. Ze uitten hun respect.

Ik ben zeker dat er leerlingen zullen zijn die zich verder op de hoogte willen houden van hoe deze beweging evolueert en die ook zullen schrijven om ze te steunen. Lucas en Milena mogen gerust zijn, ze zijn goed overgekomen en hebben hun boodschap kunnen overbrengen.

Misschien hebben ze gemerkt dat er een blind meisje in de klas zat, een oosters gezicht van Chinese origine. Zij is geëngageerd in School zonder Racisme en Che is een van haar 'helden'. Ze was heel blij achteraf, want 'ze had zijn hoofd nog wel nooit echt kunnen zien, maar nu had ze toch wat zijn stem kunnen horen'.

Dus bedankt jullie allemaal voor de organisatie en geef onze boodschap nog door aan Lucas en Milena.

Vriendelijke groeten,
Roel Verbeeke

Berichten

Ministerie voor de vrede

De derde wereldconferentie voor Ministeries voor Vrede werd in Japan gehouden van 20 september (internationale vredesdag van de UNO) tot 26 september. Delegaties van de civiele maatschappij en parlementen uit 21 landen uit alle continenten namen er aan deel, met inbegrip van Nepal, het tweede land dat na de Salomonseilanden een ministerie voor de vrede heeft. Ministeries voor de vrede hebben als taak een cultuur van vrede op te bouwen in en tussen landen, en geweld en oorlog te verminderen door geweldloze

tussen landen, en geweld en oorlog te verminderen door geweldloze conflict-hantering.

Deze wereldconferentie had o.a. als doel het vreedzame karakter van de Japanse grondwet te ondersteunen en om na te gaan welk(e) land(en) binnenkort ook een ministerie voor de vrede zou(den) kunnen oprichten. Costa Rica is het meest waarschijnlijke land om die stap te zetten. Meer info: www.peoplesinitiativefordepartmentsofpeace.org

Gewetensbezwaarde zalig verklaard

In aanwezigheid van zijn 94-jarige weduwe Franziska en 5000 anderen werd de gewetensbezwaarde Franz Jägerstätter op 1 november zalig verklaard in Linz (Oostenrijk). Franz Jägerstätter was opgeroepen in de Duitse “Wehrmacht” toen hij 36 jaar was, maar had geweigerd legerdienst te doen. Hij werd in 1943 in Berlijn geëxecuteerd. De rooms-katholieke kerk in Oostenrijk had in de jaren 40 Franz Jägerstätter veroordeeld omwille van zijn gewetensbezwaar, en elke steun voor zijn religieus gemotiveerde weigering om niet in het Duitse leger te dienen, verworpen. Paus Benedictus XVI onderstreepte nu dat “hij zijn leven heeft geven voor de waarden van het menszijn”.

Het Europees Bureau voor Gewetensbezwaren (EBCO) had het lot van gewetensbezwaarde slachtoffers van de nazi-terreur bij een breder publiek bekend gemaakt toen het vijf jaar geleden een gedenksteen bij het concentratiekamp Mauthausen (bij Linz) en in 2004 in Buchenwald had ingehuldigd.

Bron: G. Greune (EBCO),
www.ebco-beoc.org

Gewetensbezwaarden in Chili

Bij het bezoek van de twee Colombiaanse gewetensbezwaarden (zie elders in dit nummer) aan EBCO (Europees Bureau voor Gewetensbezwaarden) in Brussel ontmoetten we Luis Venegas, een Chileen van het ROC (Netwerk van gewetensbezwaarden). Die vertelde over de inspanningen die ze hadden gedaan onder Michelle Bachelet, de voormalige minister van gezondheid & defensie, en huidig president, om een wettelijke erkenning voor gewetensbezwaarden te krijgen. De onderhandelingen over een wet gaan de goede kant uit. Wel waren er soms formuleringen in de wetsvoorstellen die voor de gewetensbezwaarden onaanvaardbaar waren, zoals het artikel dat vrijstelling van legerdienst kon worden verleend wegens “fysieke, psychische en ethische ongeschiktheid”. De Chileense gewetensbezwaarden hopen op een spoedige regeling en willen ook het verband leggen met de fiscale militaire dienstplicht.

Geen overheidssteun voor militaire productie of handel.

Sinds 1999 mag het IWT (Instituut voor de Aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen) geen onderzoekssteun meer verlenen aan projecten met rechtstreekse militaire toepassingen. Het Vlaamse Vredesinstituut pleit om deze maatregel uit te breiden naar alle economische steunmaatregelen van de Vlaamse overheid. Wat wil onze minister? Net het omgekeerde, een versoepeling van de IWT-richtlijn. **Wij willen u vragen te re-**

ageren door een brief te mailen naar de commissieleden van het Vlaams parlement. Surf naar www.wapenproductie.be en onderteken de mail a.u.b.

Een initiatief van Vredesactie vzw, Vrede vzw, Netwerk Vlaanderen, VOS en het Ijzerbedevaartcomité. Met de steun van de Aktie Vredesbelasting.

Ons nieuw webadres